

Tisztelt Debreceni Ítéltábla !

EGRI TÖRVÉNYSZÉK
érkezés módja:
postán • személyesen • faxon • e-mail • gyűjtőládból

Érkezett: 2015 DEC 14.

Példány: Melléklet
Az ügyirat száma: 12.P.20065/2013/129

Alulírott, Heves Megyei Rendőr- főkapitányság, mint alperes-az-Egri-Törvényszéken 12.P.20.065/2013. peres ügyszámon, személyiségi jog megsértése tárgyában a Dr Erdey Péter ügyvéd által képviselt Társaság a Szabadságjogokért felperes által kezdeményezett perben jogi képviselőm Dr. Péro Albin jogtanácsos útján

fellebbezést

nyújtok be , az Egri Törvényszék 2015. szeptember 17. napján kelt,és 2015. november 30. napján kézhez kapott 12.P.20.065/2013/128.számú, az alperes terhén 2011. március 01 és 2011. május 01 napja közötti időtartamban elmulasztott intézkedéseivel megvalósított zaklatást, valamint 2011. május 01. napja és 2011. november 30 napja között közvetlen hátrányos megkülönböztetést megvalósító szabálysértési eljárási gyakorlatot megállapító ítéletével szemben, a Pp.234.§.(1).bekezdése alapján, a jogorvoslatra rendelkezésre álló törvényes határidőn belül,az alábbi indokok alapján.

Az Egri Törvényszék ítéletének rendelkező részében részletesen fejt ki a megállapított történeti tényállást, kellő alapossággal kitérve az alkalmazott jogszabályok értelmezésére.

A felek között nem volt vitás, hogy a rendőrséget, mindkét kereseti időszakban pozitív alapjogvédelmi kötelezettség terhelte a teljes települési lakosság irányában, de azok irányában is, akik a jogszabályok adta lehetőségek kihasználásával (a törvényszéki megfogalmazás szerint visszaélésszerű, rendeltetés ellenes jog gyakorlásával) a településen a többségi lakosság döntő többségének egyetértésével, és támogatásával fejtettek ki polgárőri tevékenységükön belül , általuk közbiztonsági járőrözésként nevesített tevékenységet.

Az ítélet és a megelőző eljárás is egyoldalúan a felperes által képviselt nézőpontból vizsgálta az egyenlő bánásmód és emberi méltóságot érintően a rendőrséget terhelő alapjogvédelmi kötelezettséget.

Elfeledkezett arról, hogy a rendőrségnek a közrend és közbiztonság védelmi alapfeladata az alapjogok mindenirányú védelmét is jelenti. Azaz ami egyik oldalról pozitív alapjogvédelmi kötelezettséget jelent, az a másik oldalról negatív jogvédelmi kötelezettséget is kellett jelentsen. Az első időszakban a roma kisebbségi lakosság és a szélsőséges csoportok relációjában ez azt jelentette, hogy a rendőrségnek tartózkodnia kellett az utóbbi csoportok tagjaival szembeni jogsértésektől is, függetlenül attól, hogy a rendőrség kezdettől fogva hangsúlyosan elzárkózott bármiféle a szélsőséges szervezetek által képviselt nézettől, cselekménytől, illetve a szervezetekkel történő bármiféle együttműködésben testet öltő kapcsolat felvételétől.

Egy másik okfejtés mentén haladva kijelenthető, hogy a rendőrség pozitív jogvédelmi kötelezettségének csak akkor, az esetben tud eleget tenni, ha az intézkedési lehetőségeit meghatározó jogi keretek adottak, nincsenek kijátszható szabályok, joghézagok. Ennek hiányában, intézkedéseiben megnő a bizonytalansági tényező, és könnyen a jogszerűtlenség megszgyéjére csúszhatnak az eljárások.

A megfelelő jogi háttérszabályozás hiánya helyes értelmezés szerint nem írható tehát annak a terhére, aki emiatt nem tudott intézkedési kötelezettségének eleget tenni. Értjük ez alatt az akkor hatályos büntető törvénykönyvben, és a polgárőrség tevékenységet szabályozó jogszabályban fellelhető joghézagokat.

Az ítélet indoklása a New York-i nemzetközi egyezményt kihirdető 1969. évi 8. tvr. 2. cikkének 1. pont d.) alpontját emeli ki a helyi megkülönböztetés minden megfelelő eszközzel, szükség esetén törvényhozás általi megszüntetése, megtiltása érdekében. Ez a törvényhozás útján történő tiltás tehát végső eszközként van nevesítve, ha más eszközök a jogsértő helyzet megszüntetésére nem bizonyulnak elégségesnek.

A Gyöngyöspatai eseményeket követően a törvényhozás sürgető módosításokat fogadott el 2011. májusában (kicsit megkésetten) mind a büntető törvénykönyv, mind a polgárőrség tevékenységét szabályozó törvényt érintve, ami nyilvánvaló összefüggésben volt a Gyöngyöspatai 2011 év márciusától májusáig tartó eseményekkel.

Az egyesületi járőrözés idején meglévő joghézag tehát nyilvánvaló, és annak eredménye „intézkedési deficitként” jelentkezett, mely álláspontunk szerint nem írható az alperes terhére, hiszen az alperes, mint jogalkalmazó, területi végpontja a végrehajtó hatalomnak.

A bíróság indoklásában adós marad annak magyarázatával is, hogy a hatályos nemzeti jog biztosította lehetőségeken túl mit is ért az alatt, hogy az alperesnek szélesebb összefüggésében kellett vizsgálnia azt, hogy miképpen is tudott volna eleget tenni alapjogvédelmi kötelezettségének a roma lakosság irányában, azaz miként tudta volna megvédeni a helyi roma közösséget. A szélesebb összefüggések talán a polgári jogi szankciók eszköztárát, vagy esetleg nemzeti jogon átnyúló más jogi eszközöket jelenhetnek. Erre nem kapunk az ítéleti indoklásban választ. Az viszont kézenfekvő, hogy az alperesnek csak a nemzeti jogszabályok adnak intézkedéseire hivatkozási alapot, még ha szélesebb összefüggéseiben mérni is fel a jogvédelem lehetőségeit.

Az indoklásban az első időszakból a törvényszék három eseményre helyezi a hangsúlyt, melyek vizsgálata alapján jutott el a bíróság az alperes marasztalásáig.

Az első időszakot tekintve nem vitás, hogy a radikális nézeteket valló csoportok, így elsőként Jobbik mozgalomhoz közelálló Szébb Jövőért Polgárőr Egyesület településen történő megjelenése és ötléte a roma lakosság körében félelmet, feszültséget váltott ki.

Az már vitás alperesi részről, hogy az egyesület tagjai az akkor hatályos polgárőri tevékenységre vonatkozó normákat megsértve, semmibe véve nyíltan és kifejezetten romaellenes megnyilvánulásokat, cselekményeket végeztek.

Tevékenységüket jól megfontolt érdekből közbiztonsági járőrözésként szerepeltették egy legális egyesületi szervezet kötelékén belül, és „látható tevékenységükben” tartózkodtak a roma lakosság nyílt és közvetlen inzultálásától, eltérően a Véderősök és a Betyársereg településre érkezett csoportjától.

Az ugyancsak nem volt vitás a megelőző peres eljárásban, hogy a roma kisebbség félelmeit, fenyegetettségét arra alapította, hogy a megjelent szélsőséges csoportok azonosak a Magyar Gárdával. Az azonosság vélelmét, illetve magát a hasonlóságot (pl. öltözékben az egyesület tagjait tekintve) igazolta (az ugyancsak az alperes terhén értékelt) volt megyei rendőrfőkapitány azon „elszólása” is, mikor az egyesület tagjait „Gárdistaként” jellemezte. Érthető okból, hiszen, mint minden a napi politikai eseményeket ismerő személy ő is tisztán

átlátta az összefüggést, kapcsolódást a Jobbik és az akkor már felosztatott Magyar Gárda illetve a Jobbik és a Szébb Jövőért Polgárőr Egyesület között.

Ez a fajta mögöttes tisztánlátás azonban, még nem teremtette meg a jogi lehetőségét annak, hogy az egyesület és a gárda közötti azonosság kimondásával mind a járőrözést, mind a Jobbik által rendezett 2011. március 06-i felvonulást meg lehessen tiltani.

Való igaz, hogy szűk határvonal húzódott az egyesület és a felosztatott gárda tevékenysége között, de ezt a határvonalat az alperes intézkedéseket irányító vezetői állománya felismerte, és megfelelően kezelte is ezt az újszerű helyzetet. Ezért is nem lépett ki a még jogszerűnek tekinthető intézkedések keretéből, amely keretet nem távoli nemzetközi és uniós jogi aktusok, hanem nemzeti jogszabályok rendelkezései (igaz hézagosan) szabták meg az események idején.

Az alperes végig az első fokú eljárásban következetesen hivatkozott arra a fentiekkel összefüggésben, hogy a szélsőséges csoportok, politikai támogatottsággal a háttérben, mindvégig igencsak tisztában voltak e joghézagok kínálta lehetőségekkel.

Értettük ez alatt azt, hogy a rendőrséggel a polgárőr egyesületek nem volt kötelezettsége együttműködési megállapodásra tevékenységének végzéséhez. Érthetjük ez alatt azt is, hogy az egyesület tagjai nemcsak bejegyzett székhelyük településén fejthették ki a tevékenységüket, de érthetjük azt is, hogy mind a Magyar Gárdát felosztató ítélet indoklása, mind a felosztatott társadalmi szervezetben történő részvétel szabálysértési tényállása olyan egyenruha viselését követeli meg az elkövetés feltételül, mely egyértelműen, laikus szemlélő számára is hordozza a gárda formaruha jellemzőit, nemcsak színében, de az öltözéken feltalálható feliratokban, tartozékokban (felirat, címer, kendő, karszalag, rangjelzés stb...) nem beszélve a zárt alakzatban vonulás, vezényszavak, tisztelgés, zászlók és további tiltott megnyilvánulásokról.

Dr.Ormosi Attila volt megyei rendőrfőkapitány, mint a megyei rendőrség egészének irányításáért felelős vezető irányában, jogi végzettség és volt főkapitányi minősége miatt több évvel az eseményeket követően felróni a Magyar Gárdát felosztató ítélet naprakész ismeretének hiányát enyhén szólva érthetetlen, mivel az ítélet csak egy iránymutatás lehetett a Gyöngyöspatai események idején, nem kötelező érvényű, a rendvédelmi tevékenységre irányadó jogszabály. Önmagában tehát a felosztató ítélet megfelelő szabálysértési vagy büntető tényállás nélkül az intézkedési gyakorlatban nem is lett volna alkalmazható.

A felosztatott társadalmi szervezetben történő részvétel szabálysértésének tényállását lehet, hogy a főkapitány úr szintén nem ismerte meghallgatása idején naprakészen, de az események idején (mint arra a rendezvény bejelentése kapcsán készült tájékoztató levél is utal) a megyei állomány egyeztetésben részt vevő állománya is tisztában volt jogszabály előírásaival, (ami jogszabályi megfogalmazása részben a felosztató ítéletnek) és a gárdát felosztató ítélet tartalmával.

Ezért is hívták fel erre külön, írásban a rendező figyelmét, de ezért is vette le a rendezvényen felvonulni szándékozó személy a rendőrség első felszólítására azt a ruházatot, melyen gárda címer volt. (rendezvényről készült rendbiztosi jelentés).

Tisztában volt továbbá az állomány egésze az egyenlő bánásmód intézkedésekben történő érvényre juttatásának kötelezettségével. (alapeljárásban csatolt napi eligazító lapok)

Dr.Ormosi Attila volt főkapitány vallomását érintően az ORFK jogi szakirányító, iránymutató tevékenységére tett megállapítás az alkalmazandó közösségi és nemzetközi jogi összefüggéseket szakmai iránymutatás keretében feltáró, illetve erre hivatott részében nem helytálló, hiszen a szakmai irányítás, ha informálisan is ilyen összefüggéseket is figyelembe

vevő irányításként folyamatosan megtörtént. Az eseményeket helyesen, a centrális szervezeti felépítés folytán a legfelsőbb rendőrségi ,tágabb értelemben pedig a kormányzati irányítás is felügyelte, sőt a településen a jelzett időszak történéseiről a törvényességi felügyeletét általánosan ellátni hivatott ügyészi szervezet is tudott, értesült a jogvédő szervezetekkel, és az alapjogok védelmire hivatott biztosokkal egyetemben, de részükről nem tudni mi okból” hallgatás” volt tapasztalható.

A megkésett problémafelvetésre, és utólagosan a hibák sorát feltárni szándékozó kritikákra jó néhányszor visszatértünk beadványainkban az alapeljárás során, melyeket értékelésekor figyelmen kívül hagyott a bíróság. A felelősségi kérdést véleményünk szerint helytelenül egy szűk mederben vizsgálta, és az ítéleti indoklásban sem tárta föl, milyen ténylegesen szükséges és indokolt intézkedések lettek ,lehetek volna azok , melyeket jogszerűen meg kellett volna tennie a hatóságnak, és melyeket elmulasztott.

Áttérve az alperes marasztalása alapjául szolgáló ítéleti indokokra:

I. a Szébb Jövőért Polgárőr Egyesület tagjainak 2011. március 01 és március 18. között Gyöngyöspata településen kifejtett járőrözésével kapcsolatban.

A felperes indoklásban hivatkozott 5. sorszám alatti előkészítő iratában valóban több büntetőjogi és egy szabálysértési tárgyú tényállást sorolt fel, melyet álláspontja szerint a rendőrség az egyesület tagjaival szemben elmulasztott alkalmazni.

Nevesítette is, hogy milyen az egyesület tagjai által kifejtett járőrözéshez köthető mozzanatok mely tényállások megvalósulását jelentették. A fenti előkészítő iratra adott válaszukban részletesen megválaszolta az alperes, hogy mely történeti tényállásra miért nem volt ráilleszhető a törvényi tényállás.

Hivatkoztunk arra is, hogy a Véderősök 2011 áprilisában történt garázdaság szabálysértése miatti csoportos előállítás, és őrizetbe vétele kapcsán az eljáró bíróság nem találta megalapozottnak a rendőrség fellépését, még szabálysértés miatt sem. Érthető, hogy a személyiségi jogi perben eljáró bíróságnak nincs jogosultsága más, szabálysértési illetve büntetőügyben eljáró bíróságok eljárási gyakorlatát, döntéseit véleményezni, az a bírói megállapítást azonban egyenesen megdöbbenő, hogy a hatóság hivatalból meg sem indított ilyen eljárásokat.

A jogalkalmazó szerv, így a rendőrség kizárólag a lakosság kisebbségi részének megnyugtatására nem indíthat hivatalból eljárásokat.

esetében is legalább az elkövetés gyanúja szükséges. Ha már a gyanú sem állapítható meg illetve valójában törvényi tényállások megvalósíthatóságához szükséges tényállási elemek eleve hiányoznak, akkor jogszerűen hogyan is kerülhetett volna sor ilyen eljárások kezdeményezésére.

Egy eljárás, főként büntetőeljárás megindítása igen nagy körültekintést igényel, arra úgy mond” tesztelés jelleggel” nem kerülhet sor, hiszen ez súlyos jogsérelmet idézhet elő az eljárás alá vont oldalán. Az alperes, mint azt az első fokú eljárásban okiratokkal igazolta, az esetben és csak és kizárólag az esetben kezdeményezett eljárásokat (akár büntető, akár szabálysértési eljárásokat az indoklásban nevesített csoportok tagjaival szemben mikor az eljárások jogszabályi előfeltételei (azaz a törvényi tényállások) aggálytalanul megvalósultak.

Különösen igaz ez a felperes által visszatérően nyomatékosított felozlatott társadalmi szervezetben részvétel szabálysértésére (*amely utal arra , hogy a felperes nem egy, hanem két szabálysértési tényállásban is utalni kívánt a rendőrség mulasztására*), és az ugyancsak

nyomatékosan hangsúlyozott az ugyancsak a járőrözési tevékenységgel kapcsolatban felmerült garázdaság szabálysértésére., melyre részletesen kifejtettük az álláspontunkat a perben. (*kihívó közösségellenesség mint tényelem hiánya, öltözet, tevékenység az azaz az azonosság megállapítására, és szankcionálására is alkalmas ismertetőjegyeknek a hiánya, illetve az akkor hatályos polgárőr törvény előírásai szerint a rendőrséggel történő együttműködés kötelezettsége nélküli, az egyesület székhelyén kívül kifejtett közbiztonsági célú járőrözés tiltásának, kiiktatásának hiánya*)

Ezzel valójában válaszoltunk, már a peres eljárásban is arra a marasztalásunkban (31 oldal 4 bekezdés vége) kiemelt bírói megállapításra, amely mulasztásként értékelte, hogy kifejezetten a járőrözéssel kapcsolatban miért is nem került sor sem szabálysértési, sem büntetőeljárás megindítására. Azért mivel a járőrözés az akkor irányadó nemzeti jogi szabályok alapján nem volt a rendőri intézkedési kötelezettséget (hivatalból történő) kiváltó, jogszabályba ütköző magatartás.

A közösségi jognak, az eljárások megindítására lehetőséget biztosító hivatkozását a bírói indoklás megállapításai ellenére nem részletezi, nem fejt ki így azok az alperes számára nem voltak értelmezhetőek.

Az alperes az érintett szélsőséges nézetű csoportok mozgását, létszámát napi tevékenységét pedig a tőle elvárható módon figyelemmel kísérte, azonban a fokozott rendőri jelenlét mellett sem lehetett ott a csoportokhoz tartozó személyek minden megnyilvánulásánál, nem halhatta minden kijelentésüket.

Nem szabad azt sem elfelejteni, hogy az első időszakban jelenlévő rendőri egységek kiemelt feladata a szélsőséges csoportok figyelem alatt tartása mellett a település kisebbségi és többségi lakossága között nyilvánvalóan elmélyült feszültségek okán a közrend és közbiztonság folyamatos fenntartására volt.

A nevesített három szélsőséges nézetű csoport tagjainak igazoltatásáról az első időszakban rendelkezésre álló (a felperes által kevesellt) számadatai (melyek az alperes szervezeti egységei általi igazoltatások igazoltatási lapjait (RK lapokat) tartalmazzák, más idevezényelt erők ilyen irányú intézkedéseit selejtezés folytán nem!) megfelelően szemléltetik a rendőrség aktív tevékenységét. Úgyszintén azok a lakossági bejelentésekre azonnal reagáló intézkedésekből keletkezett rendőri jelentések is, melyek a szélsőséges csoportok ismételt felbukkanásakor, illetve annak roma lakosság általi vélelmezésekor készültek, már az első időszakban, de későbbiekben is.

A hivatalból történő eljárások megindításának fentiekben felsorolt jogi akadályai alapján más megvilágításba kerülhet az is, hogy a felperes amennyiben észlelte az egyesület tagjai általi jogsértő cselekményeket (személyes észlelés vagy roma lakosság közléseiből), melyekre utóbb, az események után több évvel hivatkozott, akkor miért is nem kezdeményezett például a járőrözés kapcsán azonnal még a cselekmények idején eljárásokat.

Ennek, ellentétben a bírói megállapítással (32. oldal egy bekezdése) nem abban van jogi relevanciája, hogy a felperes miért nem tett még több feljelentést, hanem annak, hogy miért nem tett a járőrözés jogsértő jellegére irányuló, a hatóságok (ügyészség vagy megyei rendőrfőkapitányság felettes szervei) figyelmét az állítólagos rendőri mulasztásokra is felhívó bejelentéseket.

A kisebbségi lakossághoz köthető valótlan bejelentéseket az első fokú perben azon indítatásból vetette fel az alperes, mivel a roma lakosság ezzel igyekezett álláspontunk szerint a fokozott rendőri jelenlétet elősegíteni, illetve jól láthatóan a helyi kisebbségi vezetőknek érthetetlen okból a feszültség keltése is szándékukban állt. A polgárőr egyesület járőrözési tevékenységével összefüggésben egyebek iránt, a valótlan bejelentéseknek valóban nincs

relevanciájuk, de alapvetően e bejelentések nem is a járőrözéshez kötődtek, hanem szélsőségesnek vélt személyek újbóli felbukkanásához a település különböző részein.

Alapvetően téves az indoklás 32. oldalának második bekezdésében szereplő bírói okfejtés, amely a polgárőrség részéről írásba foglalt kötelező együttműködési megállapodás megkötésére hivatkozik a Polgárőrsegről szóló törvény 2009. szeptember 01-től történt módosítására hivatkozva.

A Polgárőrsegről szóló 2006.évi LII. törvény 2.§.(5). bekezdése 2009. szeptember 01-től a következő szövegezéssel lépett hatályba:

(5).A rendőrség a polgárőrseggel - annak kezdeményezésére - írásbeli együttműködési megállapodást köt, ha a szervezet a 6. § (1) bekezdésében meghatározott feladatok közül legalább hármat ellát.

Az akkor hatályos törvény 2.§.(4) bekezdése rögzítette a következőt is:

2.§.(4) Az együttműködés tartalmi elemeit, a közös feladatok ellátásának rendjét a felek írásbeli együttműködési megállapodásban rögzíthetik.

Az sem vitás, hogy az egyébként legálisan nyilvántartásba vett Szebb Jövőért Polgárőr Egyesület 2011. évben a polgárőr törvény 6.§. alpontjaiban részletezett feladatait elláthatta, ezek között szerepelt 6.§. e). alpontjaként *a közreműködés a bűncselekmények megelőzésében és felderítésében, eltűnt személyek felkutatásában, f) alpontként önálló, illetve közös szolgálat vagy feladat teljesítésével való részvétel a 2. § (1) bekezdése szerinti együttműködő szervek szakmai tevékenységének segítségével, és g) alpontként *a közreműködés a lakosok személyének és javainak védelmében, az állami és önkormányzati vagyon megóvásában.**

Az együttműködés , és annak írásba foglalása a törvény 2.§.(4)-(5). bekezdése szövegének helyes értelmezése szerint csak egy lehetőség volt, és amennyiben azt az együttműködést a polgárőr szervezet nem kezdeményezte ez még nem képezte akadályát annak, hogy ilyen tevékenységet kifejtse a településen, nem elfelejtve azt a momentumot, hogy a polgárőr egyesület megjelenését ,tevékenységét, a többségi lakosság elvárásának megfelelni szándékozva az önkormányzat vezetése (helytelenül) támogatta, sürgette a településen, mintegy jelét adva együttműködési partneri szándékának, igazodva a polgárőri törvény 2.§.(1). bekezdésében foglaltakhoz.

Megfordítva az indoklást , a rendőrségnek nem állt módjában ilyen kezdeményezés, de az egyesület ténykedésének elutasítása folytán ez nem is volt elvárható a részéről.

E legális jelenlét, tevékenységi felhatalmazás választ ad egyébként arra is, hogy az előzőekben részletezett pontos törvényi tényállásba ütköző jogsértések hiányában a rendőrség milyen jogszabályhely alapján járhatott volna el a településen legálisan jogszabályi felhatalmazással jelen lévő és önálló közbiztonsági járőrözést folytató egyesület tagjaival szemben.

Az akkor hatályos polgárőr törvény módosítása, (2011.évi. L.tv. 2.§.) 2011. május 21-i hatályba lépéssel, kiküszöbölve azt a joghézagot, a polgárőr szervezetek létfeltételeként határozza meg röviddel a Gyöngyöspatai első időszak eseményeit követően a rendőrséggel

kötendő írásbeli együttműködési megállapodás meglétét, mint tevékenységi feltételt a következők szerint:

2. § (1) *A polgárőrség a tevékenységét csak a rendőrséggel kötött írásbeli együttműködési megállapodás alapján kezdheti meg és végezheti.*

A polgárőr törvény a rendvédelmi és honvédelmi szervezet által rendszeresített egyenruhához hasonló és a laikus számára megtevesztésére alkalmas egyenruha viselésére vonatkozó kitétele, álláspontunk szerint nem összevethető a Magyar Gárda működését tiltó ítéleti indoklásban kifejtettekkel, illetve annak a magyar gárda formaruha viselését is megtiltó rendelkezésével. Az egyik jogszabály, a másik bírói ítélet egyedi ügyben. Az a körülmény, hogy a civil szervezetek (egyesületek) tagjai, a rendvédelmi szervek tagjai által viselt egyenruhával külső jegyeik alapján összetévesztésre alkalmas egyenruhát, rendfokozatot nem viselhetnek ez egyes szabálysértésekről szóló 218/1999.(XII.28.) Kormányrendeletben a jogosulatlan címhasználat szabálysértésében valósulhatott meg.(emiat több eljárást is kezdeményezett az alperes a Véderő tagjaival szemben Gyöngyöspatán a kérdéses időszakban).

A Gárda egyenruhához egy külső laikus személy számára hasonló egyenruha viselése, ha az a Gárda azonossági jegyeit (pl. oroszlanos címer, jellegzetes sapka, és kendő) kifejezetten nem hordozza, nem valósít meg jogsértést (a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 152/B.- (1) –(2) bekezdéseiben szabályozott feloszlattott társadalmi szervezet tevékenységében való részvétel szabálysértést) hiszen a feloszlattott társadalmi szervezet tevékenységben történő részvételhez tevékenység kifejtése, vagy a feloszlattott társadalmi szervezet egyenruhájának, illetve az egyenruha jellegzetes tulajdonságait hordozó, olyan egyenruha nyilvános rendezvényen történő viselése jelenti a jogalapját, melyből a feloszlattott társadalmi szervezet egyen vagy formaruhája ismerhető fel.

Önmagában egy fekete vagy sötét két egyenruha, egyensapka és eltérő, a ruházaton lévő feliratok, jelzések (csendőrség, vagy turul madarat ábrázoló hímzés) viselése ha nem is kapcsolódik még nyilvános rendezvényen történő részvételhez sem(járőrözés alatt viselik) álláspontunk szerint nem alapozhatta meg jogszerűen a szabálysértési eljárás kezdeményezését. A Jobbik által 2011. március 06-án szervezett fáklyás felvonulásra azzal az eltéréssel vonatkozik mindez, hogy a nyilvános rendezvényen jelenlévők ügyeltek arra, hogy azt az” azonosíthatóságot „elkerüljék. A ruházatán egy Magyar Gárda címet viselő személy kivételével (akit a rendőrök figyelmeztettek arra, hogy a felvonuláson nem viselheti azt, és az érintett az öltözetét a felszólításra levette) a rendőrségnek e tekintetben véleményünk szerint nem volt intézkedési jogosultsága a felvonulókkal szemben sem, akkor sem ha a menet élén a felperes által hivatkozottan egyenruhában, de a gárda jellegzetes viseletétől összképében eltérő viseletben) vonult több tucat jelenlévő kezükben kivétel nélkül Jobbik feliratot tartalmazó zászlókkal.

Az alperes terhén értékelni ezért a két egyébként egymással igazán nem összefüggő körülményt véleményünk szerint erőltetett okfejtés, azzal a további megjegyzéssel, hogy az azonosság „azonosítására” vonatkozó részletes leírással a feloszlattott döntést kimondó bírói fúrom is adós maradt, így nagy teret engedett a szubjektív mérlegesnek, ezzel bizonytalanságot előidézve az intézkedésekben.

Az sem érthető, hogy egy időben, térben, feltehetőleg az elkövető személyében is a járőrözési tevékenységtől elkülönült cselekmény (Magyar Gárda zászló kitűzése egy magánlakásra (véltetőleg a lakástulajdonosa által), hogyan támaszthatja alá egy járőröző általi Sztv, 152/B.§. szerinti szabálysértés elkövetésének alapos gyanúját. Ezek a távoli összefüggések,

illetve ilyen távoli összefüggések összekapcsolására alapozóan kezdeményezett eljárások eredményeztek volna ténylegesen jogszerűtlen, támadható eljárásokat, abban a közegben, melyben a rendőrséget intézkedésinek megtétele vagy vélt elmulasztása miatt amúgy is folyamatosan érték kritikák.

Az indoklásban hangsúlyozott hivatalból történő eljárás két esetben történő megindítása ugyancsak téves, hiszen a Véderő egyesület tagjaival szemben jogosulatlan címhasználat, személyazonosság igazolásának megtagadása, közbiztonságra különösen veszélyes eszköz birtoklása, és a település Kecskékő nevű részén történt katonai felkészítést célzó jelenlétük miatt is indultak eljárások, és a Véderő tagjai ellen történt büntető feljelentés is, melyet a bíróság nem tartott alkalmasnak zaklatás vétsége megállapítására, de még garázdaság szabálysértésének megállapítására sem. A vonatkozó adatokat, a szabálysértési kimutatás anyagában, és egyéb okirati bizonyítékok benyújtásával is ismertettük illetve szemléltettük.

A bíróság indoklásának az egyesület tagjait is megillető, alkotmányos alapjogok visszaélésszerű, mások jogait sértő, rendeltetéstől eltérő gyakorlásával kapcsolatban kifejtett gondolatok helytállóak, de csak polgári jogi kategóriaként, azaz büntető illetve szabálysértési intézkedésekre nem szolgáltattak alapot. E joggal való visszaélés, rendeltetésellenes joggyakorlás lehetőségére a joghézagok adtak módot, a rendőrség a meglévő jogosultságai ismertetében nem indíthatott szabálysértési és büntető eljárásokat.

Erre nézve fellebbezésünk előző részében részleteiben tértünk ki, részleteiben ismertetve az egyesület polgárőrségről szóló törvény joghézagai miatti legális, de valójában visszaélésszerű működését.

A Gyulai Törvényszék ítéleti indoklása, (*a Magyar Gárdát feloszlató ítélet nemzetközi bírósági gyakorlatra is hivatkozó megállapításával összhangban*) 33 oldalának harmadik bekezdésében a gyülekezési szabadságból fakadó jogszerű tevékenységként minősítette az alakzatban vonulást, nyilvános menetelést, azaz következésképpen a településen történő járőrözést, ami alátámasztja, hogy az járőrözőkkel szembeni polgárőri közbiztonsági járőrözési tevékenységükkel kapcsolatban a rendőri intézkedések elmaradását nem lehet intézkedési mulasztásként értékelni, hiszen a visszaélésszerű joggyakorlás tiltására, szankcionálására ha az kriminalizált cselekményként nem jelenik meg, nem a rendőrség rendelkezik megfelelő eszközökkel.

II. A 2011. március 06-án történt, a Jobbik helyi szervezete által szervezett felvonulással kapcsolatban

A 2011. március 06-án a Jobbik által a településen történt fáklyás felvonulással kapcsolatos ítéleti megállapítás bevezetőjében foglaltak szerint a felvonulást megelőző 5 napon át az egyesület tagjai által kifejtett járőrözési tevékenység, és annak értékelése kellett volna alapját képezze annak, hogy a rendőrség az egyébként kriminalizálható kategóriaként nem értelmezhető visszaélésszerű, egyesületi joggyakorlásra tekintettel megtiltsa a felvonulást. Arra tekintettel, hogy az a járőrözési tevékenység, mint előzmény után nyilvánvalóan a roma kisebbségi lakosság emberi méltóságának sérelmét rejthette magában.

A járőrözéssel szerzett tapasztalatai alapján ugyanis a kisebbségi lakosság egyértelműen úgy érezhette, hogy a felvonulás az egész roma közösség megbélyegzését célozza, és nemcsak az egyes bűncselekményeket elkövető roma személyek elleni figyelemfelhívás kíván lenni.

A Gyöngyösi Rendőrkapitányság a bejelentővel folytatott konzultáció, az előző napok eseményei, és a kialakult közhangulat alapján mérlegelt, és a tudomásul vétel mellett döntött. Úgy értékelte, hogy önmagában a nagyszámú civil lakosságot is felvonultató figyelemfelhívóként nevesített, egy bejelentett párt által szervezett demonstráció, mint a gyülekezési alapjog gyakorlása nem jár, illetve megfelelő megelőző intézkedések megtételével reálisan nem járhat a kisebbségi lakosság jogainak bárminemű sérelmével. Ennek nyomatékosítására szerepel a kapitányságvezető által a szervezőnek kiadott tájékoztatólevélben:

A kapitányság mérlegelése és az engedélyezés melletti döntés vitatható, de az viszont tényszerű, hogy a Gytv. 8.§-ban foglalt tiltó okok egyike sem állt fenn valóban a rendezvény megtartásával kapcsolatban.

A felvonulás útvonalaként szolgáló, zömében kisebbségi lakosság által lakott, igen gyér gyalogos és járműforgalmat bonyolító utcáiban a Gytv felvonulást tiltására szolgáló „a közlekedés más útvonalon nem biztosítható” kitétele nyilvánvalóan mondvacsinált, és feltehetőleg megtámadott, a felvonulás időpontját csak elodázó kifogás lett volna.

Az ismét egy más kérdés, hogy a rendezvény megtartásának időpontjában a lakosság körében meglévő feszültségek (amely nemcsak a kisebbségi, de a többségi lakosság irányából is tapasztalható volt) a nem tiltható vonulás megerősített, nagy létszámú rendőri erővel történő biztosítását igényelte. A biztosítás indokoltságában tehát a meglévő feszültségeknek és nem az utcák jellegének (zsákutca, és kizárólagos roma lakosság lakta utcák) volt döntő szerepe; hiszen tetteges konfliktus esetében, főként az érintett települési zsákutca jellegét tekintve a konfliktus elfajulásában nem ennek jutott volna főszerep.

Összefoglalva a rendezvény megtartását engedélyező hatósági döntést érintő bírósági okfejtést az alperes irányában megállapítható, hogy a hatóságnak valóban volt alkalmá, lehetősége felmérni, és fel is mérte annak kockázatát, hogy a rendezvény adott településrészen, adott utcákban történő megtartása, a felvonulás esti órákba nyúló jellege, *(amely ugyan esti látási viszonyok között fejeződött be, de azt túlzás késő estébe nyúlónak tekinteni, amint az az indoklás 36 oldala második bekezdésének végén szerepel)* illetve a petíció a rendező által megjelölt helyszínen történő átadása milyen kockázatokat rejthet magában.

Az alperes által készített biztonsági terv (helyesen intézkedési terv) hatóság ezen ismereteit, és felkészülését, felkészültségét igazolja.

Ez alapján a rendőrség a Gytv-ben meglehetősen szegényesnek tekinthető (de ez által a gyülekezési alapjog fajsúlyára is utaló) tiltó rendelkezések figyelembe vételével mérlegelt, és igen jelentősnek mondható rendőri biztosítás közepette engedélyezte a felvonulást, amely mint hangsúlyoztuk békésen zajlott le, nagyszámú civil lakosság részvételével.

Következésképpen hangsúlyozott álláspontunk szerint az alperes, az adott körülmények között rendelkezésére álló jogi lehetőségek között, a tőle alapjogvédelmi kötelezettségénél fogva elvárható módon törekedett arra, hogy a település roma és nem roma lakossága, illetve a faluban megjelenő felvonulók biztonsága, és jogvédelme minden oldalról érvényesüljön.

Ellentétben az ítéleti indoklásban közölt okfejtéssel, véleményünk szerint a rendőrség a felvonulás tekintetében törvényesen nem élhetett a Gytv. 8.§.(1) bekezdésében foglalt tiltó rendelkezések egyikével sem.

Balogh Tibor kapitányságvezető tanúként történt nyilatkozatára reagálva, miszerint a felvonulók között elhangzó, sértőnek tartott szóbeli kikiabálások elkövetőit nehéz azonosítani pusztán a hang alapján az a perben alperesi részről már elhangzott megállapítás tehető, hogy egy nagy létszámú „nem némán” vonuló tömegben bárhol történjen a vonulás, nappal is

meglehetősen nehéz a kikiabálók beazonosítása, főként ha tömegben egy időben több ilyen megnyilvánulás is történik.

A roma kisebbségi lakosság irányában is nem vitatottan fennálló alapjogvédelmi kötelezettség teljesítése (melyre mint már kitértünk rá a rendőrség igen erőteljes biztosítás elrendelésével intézkedett) összevetve a felvonulók gyülekezési jogához, szólás szabadságához, véleménynyilvánítási jogához fűződő alkotmányos jogait, valójában az arányosság, célszerűség, és alkalmasság alkotmányos elveit követve aligha lett volna jogszerűen korlátozható azzal, hogy a rendőrség (illetve pontosabban a rendezvény rendőri biztosításának parancsnoka) a felvonulók között esetileg elhangzó verbális kijelentések, kikiabálások nyomán (arra alapozva döntését, hogy azok súlyosan sértették a roma kisebbségi utcák lakosainak emberi méltóságát) felosztatja az egyébként egészében békésen vonuló tömeget.(a felvonuláson nem egy agresszív, indulatait vagy szélsőséges jelszavakat uszító, fenyegető kijelentésekkel, hangosan és tömegesen skandáló felvonulók vettek részt az igen kevés kivételtől, a kikiabálóktól eltekintve)

A hatóságnak a rendezvények helyszíni biztosítása során is, az események teljességét kell (halasztást nem tűrően) mérlegelnie ahhoz, hogy valamely alapjogot korlátozó, igen fajsúlyos döntést, csapaterő alkalmazásával végrehajtott tömegoszlatásról szóló döntést hozzon.

Végül, még mindig a rendezvény megtartásának engedélyezése által az alperes részéről állítólagosan előidézett jogsérelemnél maradván, jól látható, hogy a bíróság azon előzőekben már kifejtett helytelen megközelítésből indult ki, hogy az egyébként a településen, az akkor hatályos polgárőrség működését szabályozó normáit semmibe vevő, megsértő, jogszerűtlenül járőröző tagjai vettek, vehettek részt a rendezvény biztosításában, melyet ismételten az alperes terhén említ.

Helyesen állapítja meg az indoklás, hogy a szervező a rendezvény rendjének biztosításáról maga köteles gondoskodni, de kihagyja, hogy a Gytv. helyes és más jogszabályokkal (*például a Rendőrség Szolgálati Szabályzata a csapaterő alkalmazására és a tömegoszlatásra vonatkozó , illetve a Rendőrségről szóló törvény általános a közterület rendjének rendőri biztosítására vonatkozó rendelkezéseivel*) egybevetett, teljes értelmezése nem zárja ki, hogy a rendőrség belátása szerint- felmérve az adott rendezvény esetleges kockázatait- saját erőivel is részt vegyen egy rendezvény biztosításban, egyeztetve a szervezővel, vagy attól függetlenül saját megítélése alapján.

A Szebb Jövőért Polgárőr Egyesület joghézagok folytán legálisnak tekinthető tevékenysége alapján, az egyesületnek polgárőri feladatai lehetőséget adtak a rendezvények biztosítására, illetve az abban történő közreműködésre.

Véleményünk szerint annak a bírói megállapításnak nincs jelen perben relevanciája, hogy ugyanazt az egyesületet évekkel később egy megkésett ügyészi kereset alapján, hosszas peres eljárás eredményeként az ítéletábra feloszlatta, hiszen az események idején még nyilvántartásba vett , az akkori normáknak megfelelően működő egyesületről volt szó.

Sajnálatos, hogy a bíróság a felperesi nézőponttal azonosul, mikor kitér arra, hogy a felvonulás rendőri biztosításának parancsnokaként Balogh Tibor nem ismerte kellő mélységben, teljes körűen a Magyar Gárda felosztatására vonatkozó ítélet indoklását az események idején, és nem ismerte meg megfelelően az e tárgyban született, illetve ilyen tárgykörrel kapcsolatos nemzeti, európai bírósági és alkotmánybírósági esetjogot. A bírói következtetés alapján ezen ismeretek hiányában nem tudott, nem tudhatott helyesen állást foglalni a felosztatás kérdésében.

Véleményünk szerint Balogh Tibor kapitányságvezető az eseményeket reálisan értékelve, a védendő jogok ismeretében jogszerűen nem nyúlt a tömegoszlatás eszközéhez, hiszen az előzőekben említett, egészében békésnek értékelhető felvonulás folytán ennek szükségessége 2011.március 06-án a rendezvény időpontjában nem merült fel. Helyes döntése meghozatalában az esetjog talán alapos ismeretének hiányában is, szakmai felkészültsége és világos helyzetértékelése játszott szerepet.

Kérdésként merül fel, hogy a gyülekezési törvény kógens (és álláspontunk szerint igazán nem megfogható, elvi szabályozását mereven követve, az elhangzott kikiabálások alapján valóban, kötelezően csak a tömegoszlatással lehetett volna az eseti indulatos elszólásokat megszüntetni. Nem kellene valóban értékelni a felvonuló tömeg egészének magatartását (*békésen vonuló, sötétben botorkáló tömeg*), hanem egyes a tömegben lévő személyek kikiabálásai valóban okot szolgáltatottak e arra, hogy a többi békés vonulóval szemben is a rendőrség egy erőteljes kényszerintézkedést alkalmazzon. Kérdés tehát, hogy mi az a mérték, és az a jogsérelem , amely tényleges megkívánhatja azt a súlyos intézkedést.

Véleményünk szerint itt mérlegelni kötelező, és a jogsértés elhárítása nem járhat még súlyosabb jogsértéssel. A feloszlatás e rendezvény résztvevőivel szemben ezt okozhatta volna, nem beszélve e helytelen reagálás okozta utólagos következményekről, mely az amúgy is feszült helyzetet még feszültebbé tett volna.

A rendezvény bejelentésétől kezdve, a lefolytatott egyeztetésig a szervező irányában többször elhangzott a felhívás a jogszabályok, jogok tiszteletben tartását érintően. Erre az indoklás 38 oldalának 5 bekezdésében a bíróság is kitért. Az már csak adalék az ítéletben elhangzott bírói érvelés cáfolását érintően, hogy a rendezvény megtartását tudomásul vevő döntésben a kapitány a jogsértéseket részleteiben, a hatályos Btk. és Sztv. szerinti hivatkozással megjelölte (*nem igaz tehát , hogy a rendőrség nem volt például tisztában az Sztv. 152/B. §-ban írtakkal, azaz például öltözék, jellegzetes ismertetőjegyek*), és utalt a Magyar Gárdát feloszlató ítéletre, illetve annak azon kitételére, miszerint a gyülekezési jog gyakorlása nem járhat mások jogainak sérelmével.

Az ítéleti indoklás a következő részében (*39. oldal*) viszont már egyértelműen az alperes terhén említi, hogy ez a fajta hivatkozás a törvényszék értelmezése szerint nem volt elégséges és megfelelő, hiszen az előzmények ismeretében pontosan kellett volna utalnia a határozatnak a Gytv.2.§.(3). bekezdésben foglaltakra.

Nézetünk szerint a határozatban történt tájékoztatás megfelelő volt, és a mások jogainak sérelmére és annak szankcionálására tett határozati utalás magában foglalta az egyenlő emberi méltósághoz fűződő jogokat is. A gyülekezési jogról szóló jogszabály pedig nyilvános, és a szervező által is megismerhető volt, hogy a jogsértő rendezvény esetén a tömegoszlatás eszköze a sérelmes állapot következménye lehet. Álláspontunk szerint e közismert tényre történő figyelemfelhívás ezért nem volt indokolt.

A foglyul ejtett közönséggel kapcsolatos indoklás a rendezvény késői időpontjához, és útvonalához köti a foglyul ejtés lehetőségét, de nem tesz említést arról, hogy a felvonulás egy előre bejelentett, a kisebbségi vezetőkkel is egyeztetett időpontban és helyszínen megtartott Jobbik párt által szervezett esemény volt. Azon nem hangoztak el a Magyar Gárdát feloszlató ítéletben is különös hangsúllyal említett, az Emberi Jogok Európai Bíróság gyakorlatában visszatérően hivatkozott, erőszakra uszító gyűlöletkeltő szónoklatok.

Márpedig a felvonulások, így a gyülekezési jog jogszerű vagy visszaélészerű gyakorlásának megítélésében a szimbólumoknak (öltözék, zászlók, vezényszavak,) részt vevők összetételének, az elhangzott szónoklatoknak azok tartalmának kiemelt szerepe van.

A 2011.március 06-án megtartott felvonulás alkalmával alperesi álláspont szerint a fenti körülményekre (bíróági gyakorlatra), és ismert tényekre is tekintettel, függetlenül a felvonulás kezdetétől, és annak befejezésétől a kisebbségi lakosság egyetlen tagja sem volt arra kényszerítve, hogy megfélemlítve, kényszerűségből végighallgassa a rendezvényen petíciót átadó szónokának a mondanivalóját, mely tartalmában nem volt uszító, elrettentő célú szónoklat, illetve erődemonstráció keretében történő egyoldalú deklaráció.

Hangsúlyos hogy az eseti, szórványos kikiabálásoktól eltekintve, békésen vonuló résztvevőkről volt szó, a vonuló tömeg nem volt agresszív, nem követett el semmiféle erőszakot, tetlegességet, (ennek potenciális veszélye sem állt fenn) így félelemkeltés, illetve az érintett roma lakosok félelemérzete (eltérően a militáns jellegű gárda felvonulásoktól) nem lehetett valós alapokon nyugvó, mivel véleményüket, nemtetszésüket is szabadon kifejezheték (mint ahogyan azt néhányan a roma lakosok közül felvonulókat szemlélve meg is tették) .

A felvonulás figyelemfelhívó jellegéről, és a figyelemfelhívásnak szánt petíció átadásának igényéről tudott a kisebbségi vezetőin keresztül (*feltehetőleg nem megfelelő előjellel*) tájékoztatott kisebbségi lakosság érintett része is, tehát nem egy felbőszült, spontán indulati alapon összegyűlt aktív tömegről, vagy eleve elrettentési célzatú felvonulásról volt szó.

Itt is hibás eltúlzott a realitástól elszakadt okfejtésnek tartjuk, és tartottuk perben kifejtett nyilatkozatainkra visszautalva a rendezvény gárda felvonulásokkal, illetve a felvonulások jellegével történő összemosását, úgymint az ilyen elrettentő felvonulásokhoz kötött foglyul ejtett közönséget is.

Balogh Tibor rendőrkapitány vallomásaiban megerősítette a menetben részt vevő személyek általi kikiabálásokat, hiszen jelen volt a helyszínen és azt halotta, durva kijelentéseket azonban nem halott, olyanokat főként melyeket Baranyi Györgyné említett a vallomásaiban.

Arra a körülményre Balog Tibor rendőrkapitány peres eljárásban fogatosított meghallgatása kitér, hogy a felvonulásról készült kép és hanganyagot megsemmisítéséig miért nem kellett elemezni, visszahallgatni. Amennyiben őrzési időn belül a felvonuláson elkövetett jogsértésről bármilyen bejelentés, feljelentés érkezett volna az esetben ez az elemzés garantáltan nem maradt volna el. Ilyen tárgyú feljelentésekre, bejelentésekre nem került sor, és a hatóság saját észlelése sem hozott felszínre ilyen cselekményeket: A bírói értékelés mégis alapjogot érintő mulasztásnak tudta be az eljárások elindításának elmaradását, különösen Baranyi Györgyné ügyében, aki az események idején nem tartotta fontosnak az őt ért durva jogsérelmet a hatóság, vagy a jelen lévő jogvédő szervezetek tagjaival közölni.

Egy ilyen irányú feljelentés, bejelentés eredményeként véleményünk szerint amennyiben jogsértés ténye (veszélyes fenyegetés, uszítás vagy más jogsértő cselekmény) megállapítható lett volna a helyszínen, illetve felvételek alapján, az esetben a rendőrség nem mulasztotta volna el a megfelelő intézkedéseket.

Erre utal a kapitány meghallgatása során, (*2014. március 10-én jegyzőkönyve 11 oldalának harmadik bekezdése szövegében*), arra hivatkozással, hogy a jogsértések tényének utólagos észlelése esetén az eljárások megindításának nem volt, nem lett volna akadálya, továbbá kitér arra is, hogy ilyen verbális jogsértésekre vonatkozó bejelentést a felvonuláson szintén jelen lévő id Farkas János és a többi roma vezető sem tett irányában. A felvonulást követő

beszélgetésükkor, és a jogsértésre utaló utólagosan felmerülő kép és hanganyagokról, bejelentésről, feljelentésről sem szerzett más forrásból tudomást.

Baranyi Györgyné vallomásaival szemben tehát ott áll a rendőrkapitány közlése, és a bejelentések, feljelentések elmaradásának ténye. A jelek szerint a bíróság döntésében az előbbi személy vallomását fogadta el hitelesnek, hiszen erre is alapítja a felvonulás kapcsán az alperes egyenlő emberi méltóságot sértő mulasztásának megállapíthatóságát.

A jogsértésekre vonatkozó bejelentések, feljelentések elmaradását viszont (amely utalhat arra, hogy komoly a kisebbségi lakosság valós félelmét, és felháborodását kiváltó események, fenyegetések a felvonulással kapcsolatban nem történtek) elmulasztotta értékelni.

Értékelésében csak arra szorítkozott, hogy a rendőrség egy esetben sem tett büntető vagy szabálysértési feljelentést, és nem intézkedett a felvonulással kapcsolatban, az itt elhangzott roma lakosságra irányuló, egyenlő emberi méltóságukat durván sértő verbális kifejezések miatt.

Nem érhető, hogy az eseti, szórványos a tömegben nem beazonosítható verbális kikiabálásokon túl békésen felvonuló tömeg esetében miért, és mi alapján kellett volna a rendőrségnek eljárásokat kreálnia, hasonlóan a járőrözés kapcsán elhangzott elvárásokhoz, hiszen a kapitány által hallott kijelentések (menjeteK dolgozni, ne lopni) sem valósítottak meg eljárásra okot adó tényállást, annak ellenére, hogy nyilván annak irányában akire ezen kijelentések alaptalanul irányultak a kijelentés méltóságot sértő jellege nem vitatható..

III: A 2011. április 26-án történt csoportosan elkövetett garázdasággal kapcsolatban:

Az események előzményének ismertetésekor az indoklás megemlíti Véderő elnevezésű szervezet településen megjelent tagjainak Készenléti Rendőrség általi őrizetbe vételét és eljárás alá vonását. Azt nem említi, hogy a Véderősökkel szembeni intézkedést a Gyöngyösi Rendőrkapitányság kezdeményezte, és csupán irányítási, napi szolgálatszervezési jogkörében az őrizetbe vétel végrehajtását végezték az idevezényelt Készenléti Rendőrség állományába tartozók.

A gyorsított, bíróság elé állítással, majd megszüntetéssel végződő szabálysértési eljárást már a kapitányság szabálysértési szakterületének munkatársai folytatták le.

Az eljárások megszüntetésére történt hivatkozásával az első fokú eljárásban az alperes nem az ítéleti indoklás 45 oldalán található okfejtés mentén közöltekkel kapcsolatban hivatkozott, bár kétségtelen, hogy a jogsértés tényét (*e két szervezet tagjaival szemben elmulasztott intézkedések formájában*) vitatja.

Egyszerűen ez a két eljárás tisztán rávilágít a büntető és szabálysértési eljárásokat folytató bíróságok garázdaság szabálysértési tényállásokkal kapcsolatos megítélésére, és álláspontunk szerint helyes jogértelmezésére. A bíróságok döntéseikben egyértelműen mindkét garázdaság szabálysértésben indult, (*illetve a Betyársereg tagjai ellen zaklatás vétsége miatt kezdeményezett, de garázdaság szabálysértésében folytatott*) eljárásban hiányzó tényállási elemként hivatkoztak a kihívó közösségellenességre, illetve annak hiányára.

Az alapeljárásban utaltunk arra, hogy a Betyársereg tagjai általi cselekmények (*romák lakta családi ház udvarára történő bemenetel, és provokatív fellépés*), illetve a Véderősök általi (*a település Kecskető nevű részen szervezett katonai alapképzést nyújtó tábor, és az ott lévők provokáló viselkedése*) cselekmények sem alapozták meg a garázdaság szabálysértésének megállapíthatóságát.

A polgárőr egyesület közbiztonsági járőrözést folytató tagjainak a viszonylatában pusztán a járőrözéssel, (annak során történt énekléssel) kapcsolatban ezért is zárkózott el a rendőrség-álláspontunk szerint helyesen- az polgárőri tevékenység jogszerű végzését érintő igazoltatásokon túli további intézkedésektől, szabálysértési feljelentésektől. Nem ezen esetek okán nem intézkedett a rendőrség, hanem a tényállások helyes mérlegelése folytán.

Véleményünk szerint a bejelentésre vagy hatóság észlelése alapján hivatalból indult, a Véderő és a Betyársereg tagjait érintőre intézkedések éppen abból a szempontból értékelendők, hogy a rendőrség alapjogvédelmi kötelezettségeinek a rendelkezésére álló jogi lehetőségek alapján- közbiztonság védelmi szerepében eljárva eleget kívánt tenni. És e megközelítésben valóban lényegtelen, hogy a bíróság milyen érdemi döntéssel zárta le az eljárásokat.

Magára a 2011. április 26-i eseményekre, a csoportos garázdaságra a bíróság ítéleti indoklása az előzőekben hosszasan és részletesen kifejtettek következményeként, az alperes közbiztonság védelmi tevékenysége során elkövetett mulasztásainak eredőjeként tekint.

A bírói indoklás szerint ez ellenséges, a roma lakosság számára megalázó, és megfélemlítő légkör, és támadó környezet illetve az e körülmények mérséklésére irányuló rendőri intézkedések hiánya komoly szerepet játszott abban, hogy a kisebbségi lakosság és a településen még ekkor jelenlévő, egyik korábban említett csoporthoz sem sorolt, de megnyilvánulásaiban szélsőségesnek tartott csoport tagjai összetűzésbe kerüljenek.

A megelőző perben részletesen igazoltuk, hogy a fenti napon történt összetűzés egy a településen megjelenő, egy magánlakásban összejövettel szervező személyek provokatív viselkedésének köszönhető. *(e személyekkel szemben még a garázdaságot megelőzően rendőri intézkedés történt, és az még a garázdaság idején is folyamatban volt)*

A tettegesség időpontjára a településen addig meglévő feszültséget már lenyugodni látszottak, a Szebb Jövőért Egyesület járőrözése megszűnt és a Véderő, továbbá a Betyársereg tagjai is elmentek a településről. Óhatatlanul előfordulhatott (főként mivel a települési lakosságának soraiban e szélsőséges csoportok követőkre találtak), hogy eseti konfliktusok a szélsőséges csoportok levonulását követően ismét megjelenhetnek. A csoportos garázdaság előzményeit, és az intézkedések szakszerűségét, és a sajnálatosan, de hangsúlyosan csak a tényálláshoz kapcsolódóan elkövetett szakmai hibát az alapeljárásban részletesen kifejtette az alperes.

A bíróság azon túl, hogy kiemelte, hogy a konfliktus bekövetkezésében a rendőrség a megelőző intézkedéseit érintően elkövetett mulasztásaival is szerepet játszott, adós maradt annak részleteivel, hogy miben látja ezt a szerepet és összefüggést.

Véleményünk szerint a rendőrség nem mulasztott el a polgárőr egyesület legálisan járőröző tagjaival szemben intézkedni. Amennyiben az egyesület tagjai jogsértést nem követtek el velük szemben mindenféle szabálysértési és büntetőjogi eljárás kezdeményezés megalapozatlan lett volna. Ez irányadónak volt tekinthető a Véderő szervezet és a Betyársereg tagjaival kapcsolatban is.

A rendezvényt az alperes képviselőjében eljáró kapitány a jogszabályi feltételek adta keretek között engedélyezte, és a rendezvény, annak békés jellege, és egyéb jellemzői alapján nem kívánta meg a tömegoszlatás alkalmazását.

Ennek eredőjeként pedig nem tehető a rendőrség felelőssé egy olyan konfliktus kialakulásában, melyet megelőzően is mindent tőle elvárható törvényes intézkedést megtett annak érdekében, hogy a település közbiztonságát, beleértve a többségi és kisebbségi lakosság alapvető jogait is garantálja.

A bíróság az első időszakot tekintve ítéleti indoklásában helytelenül értékelte nézetünk szerint a tényeket és azokat az intézkedéseket, melyeket a rendőrségnek volt lehetősége, jogosultsága alkalmazni, ezért téves értékelésének eredményeként tévesen állapította meg az alapjogsértésben megnyilvánuló mulasztást az alperes részéről, az első időszak valamennyi ítéleti indoklásban részletezett mulasztásával kapcsolatban.

III. A 2011. május 01 és 2011. november 30 közötti időszakban, az ítélet szerint a Gyöngyöspatai roma közösség tagjaival szemben a szabálysértési eljárási gyakorlattal megvalósított közvetlen hátrányos megkülönböztetés, mint az egyenlő bánásmódot sértő rendőri intézkedési gyakorlattal kapcsolatban:

A törvényszék a második kereseti időszakban, rendőri intézkedések közvetlen, hátrányos megkülönböztetést megvalósító felperesi kereseti igényét vizsgálva arra az álláspontra jutott, hogy az alperes vezetése és irányítása alatt a településen jelen lévő rendőri egységek, olyan szabálysértési intézkedési gyakorlatot folytattak, melynek eredményeként a kisebbségi roma lakosság a településen, a roma etnikumhoz tartozások miatt részesült az eljárásokban, intézkedésekben, kedvezőtlenebb bánásmódban, mint a település többségi lakosságához tartozók, az ugyanilyen tárgyú eljárásokban. Mindezzel az alperes állománya megsértette az egyenlő bánásmód követelményét.

Hivatkozását a bíróság az Ebtv.8.§. e.) pontjában definiált közvetlen negatív irányú hátrányos megkülönböztetés fogalmára illesztette rá.

Az Rendőrségi törvény az ítéleti indoklásba visszatérően beemelt 13.§.(2) bekezdése törvényes és részrehajlás nélküli, azaz pártatlan intézkedést ír elő. Ez nem vitatható, és ezt más jogszabályok, így az Ebtv. rendelkezései is rögzítik.

Ennek megfelelően a rendőr, ha szabálysértés elkövetését észleli, akkor mindenkivel szemben intézkedik, és minden intézkedés alá vont személlyel szemben, azonos jogsértésük esetén, azonos eljárást, és azonos szankciókat alkalmaz. Nyilván a szankcióknál, a szabálysértési eljárásoknál a szabálysértési törvény adta felhatalmazás alapján a mérlegelésére bízott körülményeket (jogsértés ismétlődése, elkövető életkora stb.) is figyelembe véve.

A törvényszék e feltételekének, azaz a pártatlan, és részrehajlás nélküli intézkedésnek történő megfelelést az alperes vezetési irányítási alárendeltségébe tartozó rendőrök perbeli második időszakra, vonatkozó intézkedésire vetítve vizsgálta, az összehasonlítható csoportokra vonatkozó adatokat összevetve.

Az A/2. sorszám alatti táblázat, melyet az alperes 101. szám alatt jegyzett előkészítő irat mellékleteként csatolt, képezte valójában a bíróság vizsgálatának (és ítéleti döntésének) alapját, és az, amit a táblázathoz kapcsolódóan, részletes eljárási adatokat is tartalmazó kimutatásként csatolt.

A bíróság valójában a részletező kimutatások adatait és a táblázat adatait vélhetőleg összevetve, összeadta a helyszíni bírságok és szabálysértési eljárások (feljelentések) adatait, és ez alapján kapta meg azt a 86 esetet jelentő intézkedési darabszámot, mely elemzése magját képezte.

Az alperes többször (írásbeli beadványaiban kiemelten) hangsúlyozta az első fokú eljárásban, hogy a Készenléti Rendőrség településen jelen lévő egységei, mint az alperes részbeni vezetési irányítási felügyelete alatt álló egységek helyszínbírságra vonatkozó teljes adata-

felperes oldalról az iratok csatolására vonatkozó időbeni kezdeményezése elmaradása folytán a per ideje alatt selejtezésre, megsemmisítésre került,

A Készenléti rendőrség intenzív települési jelenléte és intézkedési gyakorisága jól látható a szabálysértési feljelentések teljes esetszámából, mely jóval terjedelmesebb, mint a két időszakra megfelelő szempontok szerint szűkített számadatok. Ennek figyelmen kívül hagyása reális elemzést, értékelést (főként a szabálysértési feljelentések, és helyszíni bírságadatok egybeszámításának módszerével) nem eredményezhetett.

Ez irányú érvelésünket, illetve ennek figyelembe vételét a bíróság döntésében nem említi, azt láthatóan figyelmen kívül hagyta.

A bíróság az A/2-es táblázati összesítési adatoktól eltérően 86 olyan szabálysértési ügyre hivatkozik, melyből 32 eset valójában helyszíni bírságolás volt. Ez formai hiba, hiszen a szabálysértést elkövetőket nem vonták szabálysértési eljárás alá amennyiben a helyszíni bírságra okot adó cselekményt elismerték, de a helyszíni bírság adatok jelentősen töredékes volta miatt ennek mégis jelentősége van.

Másrészről a bíróság önkényesen, az Etnikai Kisebbségi Jogok Országgyűlési Biztosa vizsgálati jelentése alapján, függetlenül attól, hogy a felperes kereseti kérelmében majd annak kiegészítésében is nevesítette, hogy mely a településen jellegzetesen roma nevek alapján kéri a kigyűjtést az alperes A/2-es számú iratmellékletében a roma kisebbséghez tartozók a második kereseti időszakban elkövetett szabálysértéseinek és helyszíni bírságainak esetszámát 61-re egészítette ki.

Nem tudni az egyik és másik kategóriából kiket és mi alapján emelt át a számadatok korrekciója során. Így tehát nemcsak az adatok erősen töredékes jellege, de a bíróság a számadatok terén végzett átalakítása is merőben új arányszámokat eredményezhetett, álláspontunk szerint teljesen feleslegesen.

Az ítéleti indoklásból kiderül, hogy az alperesi jogi képviselő a tárgyalás berekesztését, megelőzően, érdemi felszólalásában hangsúlyozta, hogy a nem vitásan előforduló, de egyedinek, elszeparáltnak tekinthető (minden jól működő szervezetben előforduló) mulasztásokat, nem szabad általánosításként értékelni, azaz egy helytelen joggyakorlat következtetését levonni ezen esetekből. Azt nyilván nem vitatta az alperes eddig sem, hogy nemcsak a mulasztások, de a rossz, helytelen intézkedési gyakorlat is sértheti az egyenlő bánásmód követelményét, amely nyilván egyedi intézkedések sorából, visszatérő sorozatából állhat össze úgy, hogy azt már gyakorlatként lehet értékelni.

A bíróság mind e mellett, helyes okfejtéssel nem fogadta el a lakossági arányszámokra alapított felperesi érvelést, viszont helytelenül állapította meg, hogy nem lehet életszerű egy olyan feltételezés, hogy valamely összehasonlítható helyzetben lévő csoport tagjai egy adott időszakban egyáltalán nem követnének el szabálysértéseket. Adós marad a bírói érvelés azzal, hogy ez miért tekinti szükségszerűnek, és a jogsértések megtörténtének (illetve észlelésének) hiányát, pedig életszerűtlennek. (indoklás 58 oldal második bekezdése).

Jelen perben valójában nem is arról, hanem az összehasonlítható helyzetben lévő csoport általi lényegesen kevesebb jogsértésről van szó, és nem arról, hogy e csoport tagjai nem követnének el szabálysértéseket.

Álláspontunk szerint bár az etnikai tartalmú adatok ilyenén csoportosítása tilos, a kriminálszociológiai vizsgálatok egyértelművé teszik, hogy a társadalom egyes csoportjainak erősebb a jogkövetési törekvése, eltérő szocializációjuknak köszönhetően.

Helyesen érvel a törvényszék a tekintetben is, hogy az egyenlő bánásmód sérelmét érintően fajsúlyosan vizsgálendő az, hogy az eljárási arányszámok objektíve alakulnak ki, vagy azokat a roma kisebbséghez tartozásuk miatt a hatóság intézkedésben eljáró tagjai alakítják ki, célirányosan fókuszálva a kisebbségi lakosságra. (*etnikai profilalkotás esete*)

Ugyanakkor súlyos hibában szenved az ítéleti indoklás a további részében, melyben a törvényszék , és , mint hiteles „elfogulatlan tanúk” vallomására alapozva, kiemelve a gyalogos szabálysértések esetei közül néhányat megállapíthatónak látja a Heves Megyei Rendőr-főkapitányság állományának részrehajló, ez egyenlő bánásmód követelményét a kisebbségi lakosság irányában megsértő intézkedését.

, meghallgatásakor közölte, hogy őt is megbüntették valamilyen szabálysértés miatt a rendőrök , de nem tudta meg jelölni milyen szabálysértés volt. Közlése szerint csak az volt a papíron, hogy szabálysértés és 20.000 Ft-ot kellett valamiért fizetnie. A fiának azonban 150.000 Ft-ot kellett fizetnie, akit közlése szerint a rendőrök azért büntettek meg, mert járkált a faluban. Meghallgatása későbbi részében ugyan közli, hogy fiát azért büntették meg , mert nem a járdán közlekedett, de vallomása hitelessége kérdéses, hiszen Gyöngyöspatán gyalogos szabálysértés miatt középarány alatti bírságokat szabtak ki az intézkedők, mely esetekben 3000 és 12.000 Ft közötti összegben változott a helyszíni bírság összege, melynek jogszabály szerinti maximális mértéke 30.000 Ft lehetett.

Élünk a gyanúval ,hogy felvonuláson elhangzottakra tett közlésében hasonló az igazságtartalom.

r meghallgatását követő meghallgatása során ,több olyan intézkedésről számolt be ahol ő személyesen is jelen volt(több kocsi közlekedő roma személy kiválasztott megállítása is gépkocsi átvizsgálás) Állítása szerint személyesen jelen volt akkor is, mikor egy úton haladó roma férfit a rendőrök 50.000 Ft-ra bírságoltak emiatt. Ugyanezen időben 3-4 nem roma származású is haladt lefelé az utcán akikkel a rendőrök nem foglalkoztak. Az előző esetében közölt bírság összegek itt is irányadók, és ugyancsak megkérdőjelezi a tanú által elmondottak hitelességét. A babakocsit toló roma asszony megbüntetéséről elmondása szerint közvetett tudomása volt, azt nem látta, ismerte is a roma asszonyt, de vallomásában mégsem tudta megnevezni, hogy az asszonyt személyesen is meg lehessen hallgatni a történetekre.

Kiss Tibor 2013.szeptember 19-én történt meghallgatásakor elfogulatlan , érdektelen tanúnak vallotta magát, annak ellenére, hogy vallomását úgy kezdte, hogy 2011 tavaszán, az általa közölt események idején a TASZ jogvédő szervezet terepmunkása, tehát munkavállalója volt. Elfogulatlan vallomása már ennél fogva is kérdéses.

Kiss Tibor számolt be az esti órákban az utcán a templomból hazafelé az úttesten haladó idős emberekről akiket a rendőrség nem vont intézkedés alá viszont egy babakocsit toló nő esetéről ő is hallott , igaz csak közvetett tudomása van arról, hogy azt a roma nőt a rendőrök megbüntették az úttesten haladás miatt. A két eseményt összekapcsolva mondta el, hlott a két esemény időben és térben eltérő volt. Nem tudni, hogy mikor lehetett a babakocsit toló nő esete, és mikor észlelte az idős emberek úttesten haladását, mert vallomásában az utóbbira csak annyi szerepel, hogy az 2011 őszen lehetett. Arról sem tudott említést tenni, hogy az intézkedést elmulasztó rendőrök helyi vagy más megyéből itt lévő rendőrök lehettek, csak azt tudta közölni, hogy a Stop táblánál várakoztak a Bem út és Bajzsy Zs. út kereszteződésében.

A további , még tucatnyi gyalogos szabálysértés intézkedési gyakorlatának értékelésére ezek szerint a bíróság már nem tartott igényt, elengedőnek vélte a valójában pontosan nem

azonosítható babakocsit toló -nő esetét (akit sem a meglévő helyszínbírság, sem a szabálysértési feljelentések anyagából nem sikerült azonosítani) és a templomból az esti órákban az úton hazafelé sétáló idős asszonyok esetét, valamint általánosító(szintén nem beazonosítható) esetét alapul venni ahhoz, hogy a rendőrség egyenlő bánásmódot sértő szabálysértési gyakorlatát kimondja.

Ezt az általánosítást, rossz gyakorlatként történő minősítést a bíróság e felszínes vizsgálaton túli, valamennyi ismerté vált (szabálysértési feljelentéssel és helyszínbírsággal érintett) gyalogos szabálysértés egyedi elemzése, és értékelése alapján tehette volna meg.

Az értékelésből levont marasztaló következtetést, pedig az esetben lehetne elfogadni, ha kétséget kizáróan igazolható, hogy valamennyi vizsgált gyalogos szabálysértés esetében, vagy a vizsgáltak döntő többségében (melyekkel kapcsolatban csak a roma kisebbséghez tartozókkal szemben váltak ismerté a meglévő adatok alapján szabálysértések) a rendőrség tagjai részrehajlásukkal sértették az egyenlő bánásmódot.

Más oldalról megközelítve mi igazolja azt, hogy ezen eseteken kívül (*idős asszonyok úton haladása, babakocsit toló asszony esete*) a település roma kisebbséghez tartozó lakosokkal szemben gyalogos szabálysértés miatt intézkedő(feljelentő, vagy helyszínbírságot) a megyei főkapitányság irányítás és vezetése alá tartozó rendőrök nem jártak el az adott időszakban a többségi lakosság soraiba tartozókkal szemben is, ugyanilyen tárgyú jogsértések ügyeiben, amikor is az intézkedéseiket figyelmeztetéssel, (1999. évi LXIX. Tv. 22.§.) vagy például a Készenléti Rendőrség irányából már nem igazolható helyszíni bírsággal fejezték be.

Más példával élve az esetben lehetne kimondani megalapozottan a törvényszék által az alperes terhén megállapított jogsértést, ha az idős templomból hazafelé az úttesten sétáló asszonyokkal szemben egy az alperes alárendeltségébe tartozó rendőr igazolhatóan elmulaszt intézkedni, ám ugyanez a rendőr, ugyanezen időpontban vagy más időpontban eljár ugyanilyen gyalogos szabálysértés miatt a helyi roma kisebbséghez tartozó személlyel szemben.

Ha az ilyen egyenlő elbánást sértő esetek, más az alperes alárendeltségébe tartozó rendőrök intézkedéseiben is, más és más időpontokban igazolhatóan és ismétlődően megtörténnek, akkor lenne helye az általánosításnak, annak, hogy a bíróság az esetek sokaságából, vagy nagy számából egy helytelen, jogsértő eljárási gyakorlatra megalapozottan következtethessen.

A távirati irodával történő közlést, és az ítélet HMRFK honlapján történő közzétételi köze telezéssel kapcsolatban:

Az ítélet a korábban hatályos Ptk. 84.§.(1) bekezdés. c.) alpontjában foglaltakra tekintettel kötelezte az alperes Heves Megyei Rendőr-főkapitányságot , elégtétel adása körében, hogy a bíróság által az első és második időszakban, az ítéletben megállapított jogsértéseinek tényét, tegye közzé saját honlapján ,és az ítélet rendelkező részében foglaltakat közölje a Magyar Távirati Irodával.

Ezen objektív szankció alkalmazása jelen fellebbezésünkben közölt, az első és második időszak is külön-külön részletezett, az alperes terhére nem értékelhető tényleges jogsértések hiányában álláspontunk szerint helyes bíró mérlegelés, értékelés eredményeként szükségtelen, hiszen arra egy helytelen bírói jogértelmezés eredményeként jutott a törvényszék.

Kérem a Tisztelt Debreceni Ítéltáblát, hogy elsődlegesen az első fokon eljáró Egeri Törvényszék hivatkozott számú ítéletét változtassa meg, és a felperesek keresetét utasítsa el, másodlagosan az alperest marasztaló ítéletet helyezze hatályon kívül, és fellebbezésünkben szereplő indokaink alapján hozzon az alperes számára elfogadható, méltányos döntést.

Eger, 2015. december 14. napján.

Tisztelettel,
Ellenjegyezve:

Alperes jogi képviselőjében:

Dr. Péter Albin jogtanácsos
Nyilvántartási szám: 12/2011

Jogtanácsos

Jogtanácsosi Ig. szám 12/2011.

